

Iduettevõtjaid on keeruline aasta on teinud tugevamaks

3 aastat tagasi - 08.01.2023 Autor: [AM](#)

Eesti iduettevõtjaid ja investoreid esindavad organisatsioonid võtsid kokku lõppenud aasta, mis kujunes Eesti iduettevõtete jaoks taaskord rekordiliseks. Samas tunnistavad osalised, et Euroopa südames alanud sõda ning ebakindlus maailmamajanduses panevad kohalikud iduettevõtjad tugevalt proovile, luues ühtlasi uusi võimalusi.

Eesti iduettevõtete käive jätkas 2022. aastal jõudsat kasvu, ületades esialgsetel andmetel kahe miljardi euro piiri. Kui mujal maailmas pöördusid iduettevõtete käibenumbrid ja kaasatud investeeringute mahud alanud sõja ja majandusliku ebakindluse mõjul langusesse, näitasid Eesti iduettevõtted rekordilist kasvu.

Traditsioonilise paneeldiskussiooni Estonian Startup Ecosystem Annual Wrap-up osalejad olid ühel meelel, et iga kriis on võimalus ning Eesti tehnoloogiasektor on jätkuvalt tugev. Ühelt poolt pakuvad efektiivsed ja tugevad ettevõtted investoritele huvi ka keerulistel aegadel, teiselt poolt tuleb iduettevõtjatel siiski arvestada, et investoritel on rohkem aega investeeringute planeerimiseks ning raha liigub senisest targemalt. Iduettevõtete asutajatel tasub 2023. aastal pöörata senisest veelgi suuremat tähelepanu efektiivsusele ning tegevuste ja tegevuskulude optimeerimisele, kuna see võimaldab keerulised ajad üle elada juhul, kui uusi investeeringuid ei ole võimalik piisavas mahus või piisava kiirusega kaasata.

Eesti Asutajate Seltsi president Kaidi Ruusalepp tunnistas, et sõda ning sellega kaasnenud kriis majanduses ja tööjõuturul on avaldanud Eesti tehnoloogiasektorile oma mõju. "Möödunud aasta oli tehnoloogiasektori ajaloos kõige vastuolulisem. Osa iduettevõtjatest tunnistab, et nende jaoks oli tegemist seni raskeima aastaga, samas teised nimetavad aastat seni parimaks. Aasta lõpuks olid aga kõik ühel nõul, et lõppenud aasta tegi meid tugevamaks ja valmistas ettevõtted ette äri väärtuse kasvatamiseks 2023. aastal," ütles Ruusalepp.

Eesti idusektori kasvu toetab ükssarvikute arv, mis tähendab, et Eestis on suured iduettevõtted, mis kaasavad suuri investeeringuid, kus on palju töötajaid ja suured käibed. Kriisiajal toetab Eesti iduettevõtjaid ka nende orienteeritus

globaalsetele turgudele ning tarkus globaalses äris. “Meie iduettevõtjad ei ole seotud ühe, kahe või kolme turuga, nad tegutsevad globaalselt Ameerika Ühendriikides, Euroopas, Aasias ja panustavad sinna, kus võiduvõimalused on hetkel suurimad,” sõnas Ruusalepp.

2023. aasta võimalustest rääkides tõi Ruusalepp välja, et esmakordselt on Aasia kapital võtnud suuna investeerimisportfelli mitmekesistamisele kontinentide üleselt. “Aasia investorid ei vaata enam Aasia riike eraldiseisvate turgudena, vaid on hakanud vaatama tervet Aasiat kui ühte turgu. See tähendab, et Aasia kapital otsib väljundit Euroopas, et oma portfelli tasakaalus hoida,” selgitas ta.

Aasia investorite huvi kinnitas ka EASi ja KredExi ühendasutuse välisinvesteeringute osakonna juht Joonas Vänto, kelle sõnul tunnevad Aasia päritolu riskikapitalifondid ja investorid Eesti iduettevõtete vastu aktiivset huvi. “Aasta eesmärkide seadmisel ei osanud keegi ette näha, mis meid sellel aastal ees ootab ning esimesel poolaastal oli palju ebakindlust. Täna näeme, et investorite huvi Eesti vastu on jätkuvalt kõrge, otsitakse võimalusi Eestisse investeerimiseks,” ütles Vänto.

[Startup Estonia](#) juht Eve Peeterson tõi välja, et viimaste aastate jooksul on Eesti idusektor kasvanud 20-30% aastas. Kui 2021. aastal kaasasid iduettevõtted 980 miljonit eurot, siis lõppenud aastal on iduettevõtted esialgsetel andmetel kaasanud 1,33 miljardit eurot investeringuid ehk 35% võrra rohkem võrreldes aasta varasemaga. “Kui 2021. aastal tegid Eesti iduettevõtted 1,5 miljardit eurot käivet, siis möödunud aastal ületati kahe miljardi euro piir vaid üheksa kuuga. Samas ei tohi olla sinisilmne, sest muutused majanduses mõjutavad ka idusektorit ning hetkel me ei tea nende ulatust, kestust ega pikaajalist mõju,” ütles Peeterson.

EstVCA juhatuse esimees, riskikapitalifondi Karma Ventures partner Margus Uudam ütles möödunud aastat kokku võttes, et tulemused ületasid ootusi. “Minu subjektiivne tunnetus on, et meie iduettevõtted on äärmiselt efektiivsed võrreldes teiste riikidega ning see annab meile tugeva konkurentsieelise,” ütles Uudam.

2023. aasta prognoosidest rääkides tõi Uudam välja, et maailmamajandus otsib uut tasakaalupunkti peale väga pikka kasvutsükli. “Käib aktiivne investeerimisstrateegia ringivaatamine fondide poolt ja kasvuväljavaadete korrigeerimine ettevõtete poolt. Vaba kapitali on fondides palju, kuid tõenäoliselt investeeritakse oluliselt aeglasemas tempos ja valivamalt.”

Turuosalised olid ühel meelel, et vaatamata keerulisele olukorrale maailmamajanduses on valdkondi, mille kasvupotentsiaal on jätkuvalt suur.

Süvatehnoloogia, küberturvalisus, rohetehnoloogia ja kliimavaldkond kasvatavad oma väärtust ka kriisi aegadel.

Eesti Äriinglite Assotsiatsiooni EstBAN asepresident ja juhatuse liige Lauri Antalainen rõhutas, et 2022. aasta oli ingelinvestorite vaates oodatust positiivsem ning ingelinvestoritel on Eesti iduettevõtetes jätkuvalt suur usk. "Edu saavutamine võtab aega ning investorid vaatavad pikka perspektiivi ning see paistab jätkuvalt väga tugev. Ootasime 2021. aasta lõpus investeeringute mahu langust ning lõppenud aasta märtsis nägime selgelt ka mahtude kahanemist, kuid tegelikult ületasime aasta vaates ootusi - investorite huvi säilis ja isegi kasvas," kinnitas Antalainen.

Traditsioonilise aastalõpu paneeldiskussiooni Estonian Startup Ecosystem Annual Wrap-up 2022 korraldajateks on Startup Estonia, Eesti Asutajate Selts, Eesti Äriinglite Assotsiatsioon EstBAN, EASI välisinvesteeringute keskus ning Eesti Era- ja Riskikapitali Assotsiatsioon EstVCA. Diskussiooni juhtis Startup Estonia juht Eve Peeterson.

Vaata ***Estonian Startup Ecosystem Annual Wrap-up 2022*** vestlusringi siit:

- [Uudised](#)
- [Lahendused](#)

